

Kúria
ítélete

Az ügy száma: Bhar.II.1284/2016/5.

A határozat szintje: harmadfok

A tanács tagjai: . Molnár Gábor Miklós a tanács elnöke
. Tóth Györgyi előadó bíró
. Feleky István bíró

Az eljárás helye:

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2016. november 24.

Az ügy tárgya: csalás büntette és más
bűncselekmény

Terhelt(ek): ... VII. rendű terhelt

Elsőfok: Törvényszék a 2014. november 28. napján tartott
nyilvános tárgyaláson meghozott
11.B.418/2010/800. számú ítélete

Másodfok: Ítéltábla 2016. április 28. napján tartott
nyilvános ülésen meghozott Bf.III.445/2015/67. számú
ítélete

A fellebbezés előterjesztője: ... VII. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt **I. rendű** és társai ellen folyamatban lévő büntetőügyben a ... VII. rendű vádlott védője által bejelentett másodfellebbezést elbírálva a Debreceni Ítéltábla Bf.III.445/2015/67. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy ... VII. rendű vádlottat az ellene 1 rb folytatólagosan

elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (1978. évi IV. törvény 276. §) miatt emelt vád alól felmenti.

A 2 (kettő) év próbára bocsátás intézkedés alkalmazását mellőzi.

Az **cég 1 „fa.”** (... szám alatti székhelyű) magánfél által ... VII. rendű vádlottal szemben előterjesztett polgári jogi igényt elutasítja és megállapítja, hogy a 13.405.769 forint összegű kártérítés és az eljárási illeték megfizetésére vonatkozó kötelezés kizárólag ... II. rendű vádlottat terheli.

Az eljárás során ... VII. rendű vádlott tekintetében felmerült 21.225 (huszonegyezer-kettőszázhuszonöt) forint bűnügyi költséget a magyar állam viseli, míg a vádlottakat egyetemlegesen terhelő 108.485 (száznyolcezer-négyszáznyolcvanöt) forint bűnügyi költség tekintetében az egyetemleges kötelezés ... VII. rendű vádlottat nem terheli.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét ... VII. rendű vádlott tekintetében helybenhagyja.

Indokolás

- [1] A Miskolci Törvényszék folytatólagos tárgyalás alapján a 2014. november 28. napján meghozott 11.B.418/2010/800. számú ítéletében ... VII. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rendbeli csalás büntetében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont] és 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345. §]. Ezért őt - halmazati büntetésül - 1 év 4 hónap szabadságvesztésre és 2 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés büntetést - a végrehajtás elrendelése esetén - börtönben rendelte végrehajtani és megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetésből - annak végrehajtása esetén - legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Kötelezte a VII. rendű vádlottat arra, hogy ... II. rendű vádlottal egyetemlegesen az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül fizessenek meg az **cég 1 „fa.”** (... szám alatti székhelyű) magánfél részére 13.405.769 forint összegű polgári jogi igényt és ezen összeg után 2007. június 14. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, valamint 804.356 forint eljárási illetéket a magyar állam javára. Valamennyi vádlottat egyetemlegesen kötelezte 108.485 forint, míg ... VII.

rendű vádlottat további 21.225 forint bűnügyi költség megfizetésére.

- [2] Az elsőfokú ítélet ellen VII. rendű ... vádlott védője mindkét cselekmény tekintetében felmentésért jelentett be fellebbezést.
- [3] A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság a nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett Bf.III.445/2015/67. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét ... VII. rendű vádlott tekintetében megváltoztatta: ... VII. rendű vádlottat az ellene társtettesként elkövetett csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a/ pont] miatt emelt vád alól a Be. 6. § (3) bekezdésének b) pontja alapján - bizonyítottság hiányában - felmentette, a büntetés kiszabását mellőzte és öt 2 évi időtartamra próbára bocsátotta.
- [4] Miután a Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által bűnösnek kimondott ... VII. rendű vádlottat felmentette a korábbi Btk. 318. § (1) bekezdésében meghatározott, és a (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő - az ítéletben 1 rendbelinek minősített - társtettesként elkövetett csalás büntette miatt emelt vád alól, erre figyelemmel - a Be. 386. § (1) bekezdés c) pontja alapján - a harmadfokú eljárás lehetősége megnyílt.
- [5] A másodfokú bíróság ítélete ellen ... VII. rendű vádlott védője jelentett be fellebbezést, melyben indítványozta, hogy a Kúria VII. rendű vádlottat az ellene a folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt emelt vád alól is mentse fel, egyúttal mellőzze a vádlottat a polgári jogi igény megfizetésére kötelező rendelkezést. Fellebbezésének indokaként előadta, hogy a másodfokú bíróság ítéletének tényállása rögzíti, hogy ... II. rendű vádlott a **cég 2** másik ügyvezetőjével, **tanú 1** folytatott tárgyalásokat a vád tárgyát képező földmunkagép lízingeléséről. Mind **tanú 1**, mind ... II. rendű vádlott arról tájékoztatták ... VII. rendű vádlottat, hogy a szerződés tárgyát képező munkagép a **cég 2** tulajdonát képezi, ez a munkagép megvan, így VII. rendű vádlott a szerződéseket abban a tudatban írta alá, hogy az annak tárgyát képező munkagép a **cég 2** tulajdona. Erre figyelemmel a magánokirati formában kötött szerződéseket VII. rendű vádlott abban a tudatban írta alá, hogy azok tartalma a valóságnak megfelel. Mivel a hamis magánokirat felhasználásának vétsége szándékos bűncselekmény, az elkövető tudatának át kell fognia a magánokirat tartalmának valótlanosságát és ezen tudattartalom mellett szándékosan kell felhasználnia az általa köztudottan valótlan tartalmú magánokiratot, mely jelen ügyben nem valósult meg.
- [6] A Legfőbb Ügyészség a Bf.1135/2016. számú átiratában indítványozta, hogy a Kúria a másodfokú ítéletet annyiban változtassa meg, hogy ... VII. rendű vádlottat az okozott 13.405.769 forint kár és késedelmi kamat egyetemleges megfizetésére, valamint 21.225 forint eljárási illeték megfizetésére kötelező rendelkezéseket mellőzze, egyebekben pedig az ítéletet hagyja helyben.
- [7] A harmadfokú bíróságként eljáró kúriai tanács elnökének a Be. 392. § (4) bekezdése szerinti értesítésére a vádlott és a védő nem kérte

nyilvános ülés kitűzését. Miután a nyilvános ülés kitűzését senki nem kérte, a Kúria a másodfellebbezéseket - a Be. 392. § (4) bekezdése alapján - tanácsülésein bírálta el.

- [8] A Kúria a harmadfokú eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a VII. rendű vádlott védőjének (másod)fellebbezése alapos.
- [9] ... VII. rendű vádlott esetében - a Be. 386. § (1) bekezdés c) pontja alapján - kétségtelenül megnyílt a harmadfokú eljárás lehetősége, ugyanis a bűnösség kérdésében a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósághoz képest eltérő rendelkezést hozott. Az elsőfokú bíróság által csalás bűntettében bűnösnek kimondott vádlottat felmentette.
- [10] A Kúria a Be. 367/A. § (1) bekezdés d) pontja alapján e rendes jogorvoslatra feljogosított védő fellebbezése alapján eljárva a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet - a Be. 387. § (1) bekezdése szerinti terjedelemben - az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárással együtt felülbírálta abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetőleg a másodfokú bírósági eljárásban megtartották-e, valamint, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e
- [11] A Kúria a harmadfokú felülbírálata során nem észlelt olyan - a Be. 399. § (1)-(4) bekezdése szerinti - feltétlenhatályon kívül helyezési okot képező eljárási szabálysértést, amely az ügy érdemi elbírálását kizárja. Ilyen eljárási szabálysértésre a vádlott és védője, valamint a Legfőbb Ügyészség sem hivatkozott.
- [12] A Kúria - összegezve az eljárási szabályok megtartására vonatkozó vizsgálatát - megállapította továbbá, hogy az első- és a másodfokú bíróság az eljárást a perjogi szabályok megtartásával folytatta le. Indokolási kötelezettségének kellő részletességgel eleget tett. Mérlegelő tevékenységéről, illetve annak eredményéről, ellenőrizhető módon számot adott.
- [13] A Be. 388. § (1), illetve (2) bekezdése alapján a harmadfokú bíróság a határozatát akkor alapíthatja a másodfokú ítélet alapját képező tényállásra, ha az - miután a harmadfokú bírósági eljárásban nincs helye bizonyításnak - további bizonyítás felvétele nélkül is megalapozott, vagy az iratok alapján azzá tehető, ekként a helyes tényállás megállapítható, a helytelen ténybeli következtetés kiküszöbölhető.
- [14] A harmadfokú bíróság értelemszerűen azt vizsgálja, hogy a másodfokú bíróság által irányadónak tartott tényállás megalapozott-e. Ez utóbbi alatt az elsőfokú ítélettel megállapított és a másodfokú bíróság által megalapozottnak tartott tényállás értendő.
- [15] A Kúria azt állapította meg, hogy a felülbírálandó tényállás a Be. 352. § (2) bekezdés b) pontja alapján részben megalapozatlan, mert hiányos, és a Be. 388. § (2) bekezdésének alkalmazásával az iratok alapján a 3. tényállás körében az alábbiak szerint kiegészítésre szorul:
- [16] ... VII. rendű vádlott 2005. december 15. napjától 2007. március 21. napjáig a **cég 2** önálló képviseleti jogosultsággal

rendelkező vezető tisztségviselője volt. (cégmásolat: nyomozati iratok 284-289.)

[17] A tényállás e kiegészítésének a társtettesi elkövető minőség megállapítása során a csalás tekintetében van jelentősége.

[18] Az így kiegészített tényállás már teljes mértékben megalapozott és ezáltal a másodfokú bíróság ítélete a felülbírálatra alkalmas.

[19] Azt helyesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy ... VII. rendű vádlottnak a **cég 2** és a cég 1 között létrejött szerződés megkötésekor nem volt tudomása arról, hogy a szerződésben szereplő földmunkagép nem állt a **cég 2** tulajdonában. Erre tekintettel helyesen mentette fel őt a csalás büntette miatt emelt vád alól. Megállapítja ugyanakkor a Kúria, hogy a másodfokú ítélet rendelkező részében szerepel a helyes minősítés [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont], mert az ügyész emiatt emelt vádat. Ezzel szemben a másodfokú ítélet indokolásában, a 8. oldal 2. bekezdésében tévesen jelölte meg a bíróság az elbíráláskor hatályos jogszabályt.

[20] Az 1978. évi IV. törvény 276. §-a szerinti magánokirat-hamisítás vétsége csak szándékosan elkövetés mellett tényállásszerű, a gondatlan elkövetését a törvény nem bünteti. ... VII. rendű vádlott tudattartalma tekintetében az irányadó tényállás szerint nem volt tudomása arról, hogy a szerződésben szereplő földmunkagép nem áll a cég 2 tulajdonában. E tekintetben ... II. rendű vádlott - a másik szerződő fél - az cég 1 képviseletében eljárva a VII. rendű vádlott jelenlétében azt állította, hogy a lízing tárgyát képező munkagépet leellenőrizte. VII. rendű ... vádlott tehát abban a tudatban írta alá a tényállásbeli szerződést, hogy a földmunkagép a cég 2 tulajdonában áll, így nem tudta, hogy a szerződés valótlan tartalmú.

[21] Erre figyelemmel a Kúria ... VII. rendű vádlottat az ellene 1 rb folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége [1978. évi IV. törvény 276. § - emellett az ügyész a vádiratában és az elsőfokú bíróság tévesen utalt a 276. § nem létező (1) bekezdésére -] miatt emelt vád alól - a Be. 6. § (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel, a Be. 331. § (1) bekezdése alapján - felmentette.

[22] A felmentő rendelkezésre figyelemmel a Kúria mellőzte a másodfokú bíróság által alkalmazott próbára bocsátás intézkedés alkalmazását és a Be. 335.§ (1) bekezdése alapján a magánfél által ... VII. rendű vádlottal szemben előterjesztett polgári jogi igényt elutasította. Megállapította egyúttal, hogy a kártérítés és az eljárási illeték megfizetésére vonatkozó kötelezés kizárólag ... II. rendű vádlottat terheli.

[23] A ... VII. rendű vádlott tekintetében felmerült bűnügyi költséget a Be 339. § (1) bekezdése alapján a magyar állam viseli. A felmentő rendelkezés folytán az eljárás során felmerült 108.485 forint bűnügyi költség tekintetében is külön meg kellett állapítani azt, hogy az egyetemleges kötelezés ... VII. rendű vádlottat nem terheli.

[24] Az előzőekben kifejtettek szerint a Kúria a másodfokú bíróság ítéletét ... VII. rendű vádlott tekintetében - a Be. 398. §-a szerint - megváltoztatta, a változtatással nem érintett ítéleti rendelkezéseket pedig a Be. 397. § alapján helybenhagyta.

Budapest, 2016. november 24.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Tóth Györgyi s.k.
előadó bíró, Dr. Feleky István s.k. bíró

A Debreceni Ítéltábla Bf.III.445/2015/67. számú ítélete a Kúria Bhar.II.1284/2016/5. számú ítéletében foglalt változtatásokkal ... VII. rendű vádlott vonatkozásában 2016. november 24. napján jogerőre emelkedett.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:
Schulz Oszkárné
tisztviselő